

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Міністерства розвитку громад,
територій та інфраструктури України
від _____ 2023 року № _____

Методичні рекомендації щодо пріоритезації проектів ліквідації наслідків, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України

1. Ці Методичні рекомендації визначають методику пріоритезації проектів ліквідації наслідків, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі - Методика пріоритезації) та розроблені на основі Пріоритезаційної рамки інфраструктурних проектів Світового Банку (World Bank's Infrastructure Prioritization Framework).

2. Методика пріоритезації поєднує соціально-екологічну та фінансово-економічну інформацію у два зведених індекси, які використовуються для порівняння проектів ліквідації наслідків, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі - проекти), шляхом використання критеріїв та індикаторів, визначає кількісні показники інформації та функціонує як практичний інструмент підтримки процесу оцінки та ранжування проектів, поданих заявниками в зверненнях, за багатьма параметрами.

3. Індекси, критерії та індикатори відображені у додатку 1 до цих Методичних рекомендацій.

4. Індикатори оцінюють потенційну доцільність проекту з економічної, фінансової, екологічної та соціальної точок зору.

Індикатори використовують Секторальні пріоритети, узгоджені зі Швидкою оцінкою завданої шкоди та потреб на відновлення Світового Банку (Ukraine: Rapid Damage and Needs Assessment), підготовлені Світовим Банком, Європейським Союзом та ООН (додаток 2 до цих Методичних рекомендацій), та Сектори діяльності та допустимі види операцій, що вважаються універсально узгодженими з цілями Паризької угоди, яку ратифіковано відповідно до Закону України від 14.07.2016 № 1469-VIII «Про ратифікацію Паризької угоди» (додаток 3 до цих Методичних рекомендацій).

Індикатор чи індикатори в межах критерію не використовуються для пріоритезації проектів, якщо для якогось критерію дані відносно окремого індикатора чи індикаторів від всіх проектів відсутні або вони є такими, що не відповідають вимогам індикатора чи індикаторів. Вага такого індикатора чи індикаторів в межах критерію рівномірно розподіляється серед інших індикаторів.

5. Етапи процесу пріоритезації проектів складаються з підготовки даних, обчислення індексів, пріоритезації та презентації результатів пріоритезації проектів.

6. Для проведення етапу пріоритезації проекти подаються за формою подання (об'єктів, заходів), які пропонується профінансувати за рахунок фонду ліквідації наслідків збройної агресії згідно з додатком 5 до цих Методичних рекомендацій. Усі поля у формі подання мають бути заповнені. Якість даних у формі подання впливає на загальний бал проекту. Заявник несе відповідальність за правильність, повноту, актуальність та

достовірність наданих у формі подання даних. Обов'язковим полям питань, які не заповнені та які стосуються індикаторів автоматично присвоюється оцінка 0.

7. Методика пріоритезації використовує лише дані, надані заявником. Проекти в яких відсутня інформація, яка дозволяє ідентифікувати заявника та/або проект виключається з процесу пріоритезації.

8. Підготовка даних складається з наступних етапів:
 узагальнення поданих проектів;
 перевірка полів даних;
 трансформація усіх якісних даних у кількісну форму;
 дотримання логічного порядку (наприклад, чим більш значущий позитивний вплив має проект серед інших проектів, тим більшу числову оцінку йому буде присвоєно в межах певного індикатору);
 стандартизація даних.

9. Всі подані проекти об'єднуються в узагальнені пропозиції.

10. Всі подані дані, що стосуються індикаторів перевіряються в частині правильності внесення даних відповідно до вимог додатку 1 до цих Методичних рекомендацій, а всі порожні поля запитань, пов'язаних з індикаторами, автоматично оцінюються як 0.

11. Етап обчислення індексів здійснюється шляхом визначення стандартизованого балу, який обчислюється щодо кожного індикатора до проекту.

12. Всі дані за відповідними індикаторами стандартизуються за такою формулою:
 Стандартизований бал від первинного балу обчислюється як:

$$z_{ij} = \frac{x_{ij} - \mu_j}{\sigma_j}, \text{ де}$$

x – первинний кількісний бал згідно індикатора;
 – середнє вибірки, яке розраховується за формулою:

$$\mu_j = \sum_i x_{ij} / k$$

i - номер проекту;
 k - кількість проектів;
 j - номер змінної;

– стандартне відхилення змінної j , яке розраховується за формулою:

$$\sigma_j = \sqrt{\sum_i (x_{ij} - \mu)^2 / k}$$

x – первинний кількісний бал згідно індикатора;

i - номер проекту;
 j - номер змінної;
 – середнє вибірки;
 k - кількість проектів.

13. Побудова індексів результативності складається з:
 розрахунку для кожного проекту соціально-екологічного індексу та фінансово-економічного індексу, використовуючи вагові коефіцієнти;
 зміни масштабу числових значень, щоб отримати бали від 0 до 100 для кожного проекту;
 та ранжування проектів.

14. Метод головних компонентів може використовуватися для розрахунку вагових коефіцієнтів. Метод головних компонентів застосовується для зменшення розмірності великих наборів даних для кожного проекту шляхом перетворення великого набору змінних під кожним індикатором у менший, який однаково вміщує більшу частину інформації з великого набору.

15. Вагові коефіцієнти застосовуються відповідно до додатку 4 до цих Методичних рекомендацій до кожного проекту, щоб обчислити соціально-екологічний індекс (далі - SEI) та фінансово-економічний індекс (далі – FEI) за наступними формулами:

$$SEI = w_1 \text{Критерій}_1 + w_2 \text{Критерій}_2 \dots + w_9 \text{Критерій}_9 ,$$

де вагові коефіцієнти, w_1 - w_9 , пов'язані із кожним стандартизованим критерієм соціально-екологічного індексу та містять вагу, яка зазначена в додатку 4 до цих Методичних рекомендацій; Критерій₁ – Критерій₉ - сумарний бал за кожним з дев'яти критеріїв соціально-екологічного індексу.

$$FEI = w_1 \text{Критерій}_1 + w_2 \text{Критерій}_2 \dots w_6 \text{Критерій}_6 ,$$

де вагові коефіцієнти, w_1 - w_6 , пов'язані із кожним стандартизованим критерієм фінансово-економічного індексу; Критерій₁ – Критерій₆ - сумарний бал за кожним з шести критеріїв фінансово-економічного індексу.

16. Після застосування вагових коефіцієнтів бал кожного проекту перераховується за шкалою від 0 до 100 з використанням наступної формули:

Бал *rescaled* z_i , зміна шкали для змінної z звернення i ,

$$Rescaled (z_i) = \frac{z_i - Z_{min}}{Z_{max} - Z_{min}} \times 100 ,$$

де Z_{min} – це мінімальне значення для змінної z , а Z_{max} – це максимальне значення;

та i - номер проекту.

Ці перераховані бали використовуються, як остаточні бали SEI та FEI.

17. Значення, отриманні в результаті цих обчислень – це остаточні бали, які присвоюють проекту за соціально-екологічним та фінансово-економічним індексами. На підставі цього здійснюється ранжування проекту в діапазоні 0-100 (при цьому 100 відповідатиме проекту, що набрав найбільшу кількість балів з огляду на його соціально-екологічне та фінансово-економічне значення) по кожному з індексів.

18. Етап пріоритезації здійснюється після підрахунку балів, коли проекти наносяться на графік, який є основним результатом процесу пріоритезації проектів. Графік базується на результатах СЕІ та ФЕІ кожного проекту, які використовуються для формування двох осей. Оцінки використовуються як координати (x, y) для розташування кожного проекту в декартовій площині, де оцінки ФЕІ відкладаються на осі абсцис, а оцінки СЕІ – на осі ординат.

19. Після цього гранична сума видатків бюджету на відповідний цикл проектів, згідно з вимогами бюджетного законодавства України для встановлення грошового ліміту, в межах якого буде проводитися пріоритезація проектів (далі - гранична сума видатків бюджету) накладається перпендикулярно кожній осі в точці, де бюджет був би вичерпаний, якби рішення про фінансування ґрунтувалися виключно на кожному індексу окремо. У результаті гранична сума видатків бюджету задає квадранти на декартовій площині.

20. Проекти, які потрапляють у верхній правий квадрат, є проектами, які порівняно з усіма проектами в портфоліо мають найвищий бал як за СЕІ, так і за ФЕІ. Таким чином, ці проекти визначаються як проекти «високого пріоритету».

21. Проекти в нижньому лівому квадраті вважаються проектами «нижчого пріоритету», оскільки вони мають відносно низькі оцінки відповідно до соціально-екологічних та фінансово-економічних індексів серед усіх поданих проектів.

22. Проекти в інших двох квадратах (тобто верхній лівий і нижній правий) демонструють високі результати за одним із двох індексів, але не за обома одночасно, і позначаються як проекти «середнього пріоритету».

23. На етапі презентації результатів пріоритезації проектів проекти надаються у формі, згідно з додатком 6 до цих Методичних рекомендацій, що включає серед іншого пріоритезовані узагальнені проекти.

24. Методологія пріоритезації, може бути впроваджена з використанням Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури.

25. Додаток 7 до цих Методичних рекомендацій містить консультативні запитання до окремих секторів, які допоможуть сформулювати напрямок роботи Міжвідомчої робочої групи з розгляду узагальнених пропозицій заявників та підготовки пропозицій Кабінету Міністрів України щодо виділення коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії (далі - Міжвідомча робоча група). Вони є складовою частиною форми подання (додаток 5 до цих Методичних рекомендацій). Запитання/індикатори, перелічені в розділі «Інформаційні запитання» в додатку 7, не впливають на кількість балів, отриманих зверненням, та використовуються лише для надання додаткових даних, які можуть бути необхідними для роботи Міжвідомчої робочої групи.
